

Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Róża Wiatrów

Dokument Standardy Ochrony Małoletnich wprowadzony w Ośrodku Róża Wiatrów został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. poz. 1606). Z dokumentem zapoznano pracowników Ośrodka oraz udostępniono klientom. Standardy Ochrony Małoletnich zdefiniowano w dwóch wersjach: wersji pełnej oraz wersji skróconej dla małoletnich. Na terenie Ośrodka w ogólnodostępnym miejscu udostępnione zostały informacje na temat możliwości uzyskania pomocy oraz numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży wraz ze skróconą wersją niniejszych standardów.

1. Obowiązkiem wszystkich pracowników Ośrodka niezależnie od formy zatrudnienia jest dbanie o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w Ośrodku. Wobec dzieci niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy traktują każde dziecko z należyтым szacunkiem, wspierają je w pokonywaniu trudności uwzględniając jego umiejętności rozwojowe, możliwości wynikające z niepełnosprawności oraz potrzeb edukacyjnych. Pracownicy traktują każde dziecko równo bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd. W kontakcie z dziećmi pracownicy Ośrodka promują zasady „dobrego wychowania”, podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw. Wszyscy pracownicy zobowiązani są do zapoznania się i zaakceptowania zasad określonych w niniejszym dokumencie, co potwierdzają złożeniem pisemnego oświadczenia.

2. Pracownik będący świadkiem jakiegokolwiek z niżej opisanych zdarzeń lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zobowiązany jest poinformować o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji opisaną w niniejszym dokumencie.

3. Pracownik Ośrodka:

- 1) zachowuje cierpliwość, ze spokojem i szacunkiem odnosi się do osób małoletnich;
- 2) uważnie słucha małoletniego i stara się udzielać mu odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
- 3) każdorazowo utrzymuje profesjonalną relację z małoletnim, stosuje komunikację i działania wobec małoletniego dostosowane do sytuacji;
- 4) daje małoletniemu gwarancję nietykalności cielesnej – nie stosuje wobec niego żadnej formy przemocy;
- 5) w procesie rozwiązywania konfliktów dba o komunikację dającą małoletniemu poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego;
- 6) traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
- 7) promuje zasady „dobrego wychowania” – podejmuje wobec małoletniego działania wychowawcze, mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw;
- 8) nie zawstydzia małoletniego, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
- 9) nie grozi małoletniemu, nie wypowiada się z sposób uwłaczający jego godności i poczucia własnej wartości;

10) szanuje prawo małoletniego do prywatności, a jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, w związku z koniecznością jego ochrony, wyjaśnia mu zaistniałą sytuację i powody działania.

4. Zachowania niedozwolone wobec małoletnich - w komunikacji pracowników z małoletnimi zabrania się:

1) wykorzystywania wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (np.: zastraszania, przymuszania, gróźb);

2) stosowania jakiegokolwiek formy przemocy psychicznej wobec małoletniego, np.: izolowania, pomijania, obniżania statusu małoletniego w grupie, stygmatyzowanie małoletniego z powodu jego zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej, ośmieszania, poniżania, wyzywania, grożenia, wyszydzania małoletnich i wyśmiewania;

3) stosowania jakiegokolwiek przemocy fizycznej wobec małoletniego np.: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, ograniczenie swobody ruchu, bicie, popychanie, szturchanie, szczypanie, klapsy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk, ciągnięcie za włosy, pociąganie za uszy;

4) umieszczania obraźliwych, ośmieszających małoletniego rysunków, zdjęć i filmów, rozpowszechniania wszelkich nieprawdziwych, poniżających małoletnich materiałów;

5) stosowania naruszających godność małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym dotyczących np. płci, ciała, wyglądu, ubioru z podtekstem seksualnym;

6) stosowania dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci;

7) stosowania wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów;

8) publikowania prywatnych zdjęć ani innych informacji o uczniu i jego rodzinie w osobistych mediach społecznościowych, bez zgody zainteresowanej strony;

9) składania uczniowi propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;

10) ujawniania jakichkolwiek wrażliwych informacji nt. małoletniego, informacji o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej, światopoglądu, religii;

11) przyjmowania prezentów od małoletniego oraz jego rodzica/opiekuna.

12) faworyzowania małoletniego;

13) nawiązywania z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych jak również składania mu propozycji o nieodpowiednim bądź mogącym być dwuznacznie zrozumianym przez małoletniego charakterze, obejmuje to także formułowanie komentarzy o charakterze seksualnym, stosowania żartów, używania gestów o seksualnym podtekście, oraz zabrania się udostępniania uczniowi treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę;

14) zatajania informacji na temat możliwości występowania relacji, które charakteryzują się w szczególności zjawiskiem polegającym na zauroczeniu małoletniego przez pracownika, bądź pracownika przez małoletniego, wszelkie takie sygnały muszą być przekazywane do bezpośredniego przełożonego.

5. Kontakt fizyczny pracowników z małoletnim:

1) Kontakt fizyczny nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją małoletniego ani wynikać z relacji władzy.

2) Kontakt fizyczny z małoletnim nie może być niejawnym bądź ukrywany.

3) Pracownik nie narusza nietykalności osobistej małoletniego. Nie zachowuje się w sposób niestosowny i dwuznaczny; nie dotyka małoletniego, nie głaszcze, nie poklepuje w sposób poufały.

4) Każdorazowo należy kierować się swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję małoletniego, pytając go o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

5) Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.

6) Pracownik, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie.

7) Niedopuszczalne jest spanie pracownika w jednym łóżku z małoletnim

8) W uzasadnionych przypadkach, w sytuacjach wymagających kontaktu fizycznego np. pomocy podczas ubierania się, rozbierania, jedzenia, mycia, korzystania z toalety czy czynności pielęgnacyjnych i higienicznych, za zgodą małoletniego dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z małoletnim.

9) Kontakt fizyczny z małoletnim dopuszczalny jest w każdej sytuacji, w której celem kontaktu jest wyłącznie ochrona życia lub zdrowia w obliczu nieuchronnego zagrożenia.

5. Kontakt pracowników z małoletnim poza godzinami pracy

1) Kontakt z małoletnim, co do zasady powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków pracownika.

2) Zakazane jest zapraszanie małoletniego do miejsca zamieszkania pracownika oraz spotykanie się z nim poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z małoletnim poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych, chatroomy, nieoficjalne grupy zamknięte tzw. „grupy klasowe”).

3) Jeżeli pracownicy utrzymują relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami/opiekunami prawnymi małoletniego to zobowiązani są do zachowania w poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich i ich rodziców/opiekunów prawnych.

6. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1) Obowiązkiem małoletniego jest przestrzeganie zasad i norm zachowania określonych w obowiązujących regulaminach.

2) Zabronione jest stosowanie z jakiegokolwiek powodu przemocy słownej, fizycznej i psychicznej agresji.

3) Małoletni, jeżeli jest świadkiem stosowania przez innego małoletniego jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy u osoby dorosłej.

4) Małoletni jest zobowiązany do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.

5) Małoletni nie narusza praw innych małoletnich- uznaje prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny.

6) Małoletni zachowuje wysoką kulturę w kontakcie z innymi małoletnimi. Używa zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam.

7) Małoletni nie kpi, nie szydzi ze słabości innych małoletnich, nie wyśmiewa ich, nie krytykuje.

8) Małoletni kontroluje swoje zachowania i emocje pod kątem wyrażania sądów i opinii; jest życzliwy dla innych małoletnich i pracowników, nie stosuje wulgaryzmów, wypowiada się w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.

9) Małoletni akceptuje i szanuje innych małoletnich. Buduje relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między małoletnimi w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą.

10) Małoletni okazuje zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferuje im pomoc.

11) Małoletni wyraża własne poglądy, oceny i spojrzenie na świat w sposób wolny od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.

12) Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w placówce pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

7. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia są Dyrektor Ośrodka Joanna Konda, joanna@roza.pl nr tel. <uzupełnić>

8. Osoba, która otrzyma informację o zdarzeniu zagrażającym małoletniemu zachowuje je w bezwzględnej tajemnicy i przekazuje je jedynie osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń, chyba że bezpośrednio zagrożone jest zdrowie lub życie małoletniego. Zgłoszenia o zdarzeniu zagrażającym małoletniemu może dokonywać również rodzic, prawny opiekun, pracownik, a także inne osoby spokrewnione lub niespokrewnione z dzieckiem

9. Jeżeli zgłoszenie dotyczy osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń informuje o zgłoszeniu właściciela firmy, który nadzoruje realizację zgłoszenia w sposób zapewniający obiektywność, w takiej sytuacji informację o zdarzeniu zagrażającym małoletniemu należy przekazać właścicielowi firmy.

10. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego:

1) Osoba zgłaszająca zdarzenia może dokonać zgłoszenia osobiście, telefonicznie lub na adres e-mail do osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń;

2) Dokumentacja ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego jest prowadzona i przechowywana przez osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń do czasu zakończenia sprawy, dokumentację należy chronić przed dostępem osób nieuprawnionych.

11. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń podejmuje interwencję po otrzymaniu informacji o krzywdzeniu małoletniego lub o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego informuje rodziców/opiekunów dziecka, co do którego zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mogło być lub jest krzywdzone i informuje ich o podejrzeniach oraz w miarę potrzeb zawiadamia odpowiednie służby oraz składa zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego.

11. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń pełni również funkcję Koordynatora do spraw Standardów Ochrony Małoletnich odpowiedzialnego za:

1) monitorowanie realizacji i przestrzegania SOM;

2) reagowanie na sygnały naruszenia SOM;

3) prowadzenia rejestru zgłoszeń i proponowanych zmian SOM;

4) dokonywanie przeglądów i aktualizacji według potrzeb faktycznych i prawnych zapisów SOM.

12. Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich są jawne dla rodziców, prawnych opiekunów dzieci oraz pracowników. Dla małoletnich przygotowana została wersja skrócona dokumentu. Standardy w wersji pełnej i skróconej wywieszane są na tablicy ogłoszeń w Ośrodku, oraz w udostępnione są w witrynie internetowej Ośrodka

13. Wykaz załączników

- 1) Załącznik nr 1 – Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich.
- 2) Załącznik nr 2 – Rejestr zgłoszeń
- 3) Załącznik nr 2 – Rejestr propozycji zmian SOM

Załącznik nr 1 do SOM

(miejscowość, data)

OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH I ZOBOWIĄZANIU DO PRZESTRZEGANIA PODSTAWOWYCH ZASAD OCHRONY MAŁOLETNIICH

Oświadczam, że ja niżej podpisany

.....

(imię i nazwisko oświadczającego)

zapoznałem się ze Standardami Ochrony Małoletnich oraz zobowiązuje się do ich przestrzegania w szczególności do raportowania informacji na temat zdarzeń i działań niezgodnych z ich treścią.

.....

Czytelny podpis składającego oświadczenie

Załącznik nr 2 do SOM

REJESTR ZGŁOSZEŃ STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

Lp.	Data zgłoszenia	Osoba zgłaszająca	Opis zgłoszenia	Status zgłoszenia

Załącznik nr 3 do SOM

REJESTR PROPONOWANYCH ZMIAN STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

Lp.	Data zgłoszenia	Osoba zgłaszająca	Opis proponowanej zmiany	Status proponowanej zmiany